Dosarul nr. 2-2086/2023(2-23169510-28-2-28112023)

HOTĂRÂRE
în numele Legii

05 februarie 2024 mun. Edineţ

Judecătoria Edineţ, sediul central
Instanţa compusă din:
Judecător Bîrsan Ghenadie
Grefier Bogomolnaia Tatiana

studiind în şedinţa de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de CA ”Asterra Grup” SA către Preţivatîi Anatolie privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată, instanţa de judecată a, -

A CONSTATAT:

Argumentele participanţilor la proces:

La data de 28 noiembrie 2023, CA ”Asterra Grup” SA a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Preţivatîi Anatolie privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 28.08.2023 de către pârâtul Preţivatîi Anatolie, aflîndu-se la volanul automobilului ***** nr. î/s *****, care deținea polița de asigurare RCA internă emisă de CA ”Asterra Grup” SA, a fost comis accidentul rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilului ***** nr. î/s *****, părăsind locul accidentului.

Vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Preţivatîi Anatolie, ce se confirmă prin procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator privind tragerea la răspundere conform prevederilor art. 242 al. (2), 243 al. (2) Cco al RM.

Indică reclamantul că, în urma adresării persoanei păgubite a fost deschis dosarul de daune nr. *****, fiind întocmit procesul- verbal de constatare a pagubelor la autovehicule şi evaluat prejudiciul în cuantum de 5 700,00 lei conform devizului de calcul şi Acordului între asigurător şi persoana păgubită.

Comunică faptul că, în adresa pârâtului Preţivatîi Anatolie a fost remisă reclamația privind propunerea achitării benevole a prejudiciului, care a fost recepționată la data de 08.10.2023, data scadentă fiind 16.10.2023.

Reieșind din cele expuse în cerere, reclamantul CA ”Asterra Grup” SA solicită: admiterea cererii; încasarea în ordine de regres din contul pârâtului în beneficiul CA ’’Asterra Grup” SA suma de 5700,00 și dobânda de întârziere în sumă de 463,81;

încasarea din contul pârâtului în beneficiul CA ’’Asterra Grup” SA a sumei de 270,00 lei cu titlu de taxa de stat și suma de 8000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

Își întemeiază pretențiile pe prevederile art. art. 90, 94, 96, 166, 167 CPC, art. art. 22, 861, Cod civil, art. 29 lit. e) Legii cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului CA ”Asterra Grup”, avocat – Aureliu Scorțescu fiind citat legal cu aviz de recepție (f. d. 25), nu s-a prezentat, însă a prin cererea inițială a solicitat examinarea în lipsă.

În ședința de judecată, pârâtul Prețivatîi Anatolie, fiind citat legal cu aviz de recepție, nu s-a prezentat (f. d. 26).

La caz, instanța în temeiul art. 206 CPC al RM, a considerat posibil examinarea cauzei în lipsa părților (f. d. 27).

Aprecierea instanței:

Examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spața - instanța de judecată consideră acțiunea întemeiată și care urmează a fi admisă parțial din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *,,orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime”.*

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, *Hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.*

În conformitate cu art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă*, La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

În acord cu prevederile art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.*

În corespundere cu prevederile art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care*

servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art.121 Codul de procedură civilă RM, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului*.

Potrivit prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *Instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege*, iar potrivit prevederilor al. 3 al aceluiași articol, *fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.*

În același consens, articolul 186, alin. (2) CPC al RM, stabilește că, *depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit de instanță, pârâtul este decăzut din dreptul de a mai prezenta probe, dacă legea nu prevede altfel, iar cauza este examinată în baza materialelor anexate la dosar*.

Cercetând materialele cauzei, instanța de judecată constată că, la data de 28 noiembrie 2023, CA ”Asterra Grup” SA a înaintat o cerere de chemare în judecată împotriva lui Preținatîi Anatolie privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

Potrivit materialelor dosarului, în ședința de judecată a fost stabilit că, la data de 28.08.2023, pârâtul Preţivatîi Anatolie, aflîndu-se la volanul automobilului ***** nr. î/s *****, care deținea polița de asigurare RCA internă emisă de CA ”Asterra Grup” SA, a comis un accidentul rutier în rezultatul căruia a fost deteriorat automobilului ***** nr. î/s *****, ultimul părăsind locul accidentului.

În acest sens a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție, prin care pârâtul a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute la art. 242, alin. (1) Cco al RM (f. d. 5).

De asemenea, în cadrul ședinței judiciare s-a stabilit că, în urma accidentului rutier pe numele persoanei păgubite (Isacov Gheorghe) a fost deschis dosarul de daune nr. *****. Astfel a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor la autovehicule şi evaluat prejudiciul în cuantum de 5 700,00 lei conform devizului de calcul și Acordului între asigurător și persoana păgubită (f. d. 7-10). Respectiv în baza dispoziției de plată eliberată de CA ”Asterra Grup” SA, persoanei păgubite i-a fost eliberată suma de 5 700,00 lei (f. d. 11).

În continuare instanța reține că, reclamantul CA ”Asterra Grup” SA, prin cererea prealabilă nr. 249-04/23 din 29 septembrie 2023 (f. d. 4), a solicitat pârâtului achitarea benevolă a prejudiciului. Scrisoarea a fost recepționată la data de 08.10.2023 (f. d. 8), însă fără careva rezultate, pârâtul taci refuzând la plata despăgubirilor.

Instanța constată că, data scadentă a încasării sumei respective a fost 16.10.2023.

Instanța va reține în continuare, ca fiind operante la caz prevederile legale enunțate mai jos în vigoare la data raportului juridic între părți.

În continuare, în conformitate cu art. 1822 Cod civil, *prin contract de asigurare, o parte (contractantul asigurării) se obligă să plătească celeilalte părţi (asigurător) prima de asigurare, iar asigurătorul se obligă să plătească asiguratului, beneficiarului asigurării sau, după caz, terţului păgubit o prestaţie bănească (indemnizaţie ori despăgubire de asigurare) la producerea cazului asigurat în interiorul perioadei de asigurare*.

Conform art. 3 din Legea nr. 414 din 22.12.2016 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *obiect al asigurării obligatorii de răspundere civilă auto îl constituie răspunderea civilă a proprietarului şi/sau utilizatorului de autovehicul pentru orice pagubă sau vătămare corporală produsă prin accident de autovehicul în limitele teritoriale de acoperire ale asigurării*.

Potrivit normei de la art. 7 alin. (1) lit. a) din aceeași Lege, *în cadrul asigurării obligatorii de răspundere civilă auto, cazul asigurat este accidentul produs de un autovehicul, al cărui proprietar sau utilizator a îndeplinit obligaţia de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, cu cauzarea de prejudicii: atît în timpul deplasării, cît şi în timpul staţionării autovehiculului*.

În baza art. 19 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *după ce a luat cunoştinţă de producerea accidentului, asigurătorul este obligat: a) să deschidă dosar de daune; b) să solicite organelor şi instituţiilor competente (poliţia, unităţile de pompieri, procuratura sau instituţiile medicale) informaţii despre accident şi consecinţele lui, stipulate la art.21 alin.(3) lit.a); c) să examineze bunurile avariate şi să încheie, în termen de 5 zile lucrătoare din data primirii informaţiei despre producerea accidentului de autovehicul, un proces-verbal de constatare a pagubelor; d) să închidă dosarul de daune privind pagubele materiale în cel mult 15 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document necesar finalizării dosarului; e) să închidă dosarul de daune privind vătămările corporale sau decesul în cel mult 10 zile calendaristice din data depunerii de către păgubit a ultimului document de confirmare a pagubelor; f) să achite despăgubirea de asigurare în termenele stabilite prin prezenta lege. Asigurătorul este obligat să soluţioneze cererea şi să achite despăgubirea de asigurare în cel mult 3 luni din data informării despre cazul asigurat*.

Totodată, potrivit dispoziției de la art. 20 alin. (1) din aceeași Lege, *drepturile persoanei păgubite prin accident produs pe teritoriul Republicii Moldova de autovehicul aflat în proprietatea sau utilizarea asiguratului se exercită faţă de asigurătorul de răspundere civilă auto direct, la sediul acestuia, sau prin reprezentantul de despăgubiri, în limitele răspunderii asigurătorului prevăzute în prezenta lege*.

În conformitate cu art. 21 alin. (4) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *procesul-verbal de constatare a pagubelor se încheie de asigurător, cu participarea asiguratului şi/sau a utilizatorului de autovehicul şi a persoanei păgubite sau a reprezentantului acesteia, în bază de procură, şi se semnează de toţi participanţii la întocmirea lui*.

În temeiul prevederilor de la art. 22 alin. (1), (5), (7), (11)-(13) din aceeași Lege, *despăgubirile se stabilesc în baza unui acord scris între persoana păgubită sau reprezentantul ei legal şi asigurător ori, în cazul în care nu s-a ajuns la nici o înțelegere, prin hotărâre judecătorească definitivă şi irevocabilă.*

Acordul dintre persoana păgubită şi asigurător are caracter total, necondiționat, definitiv şi stinge toate pretenţiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului, pentru pagubele ce s-au acoperit pe această cale, cu excepţia situaţiei în care, ulterior plăţii despăgubirii pentru vătămări corporale, starea persoanei păgubite s-a agravat ori a intervenit decesul ei ca urmare a aceluiaşi accident.

În cazul avarierii sau distrugerii de bunuri, despăgubirea se stabileşte în conformitate cu legislaţia în vigoare privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, ţinîndu-se cont de pretenţiile formulate de persoana păgubită, fără a se depăşi diferenţa dintre valoarea acestor bunuri din momentul producerii accidentului şi valoarea rămasă şi limita maximă a despăgubirilor de asigurare prevăzută de prezenta lege.

Dacă, la data producerii accidentului de autovehicul, persoana păgubită are în vigoare un contract de asigurare de bunuri pentru bunurile avariate sau distruse prin accidentul de autovehicul, proprietarul unor astfel de bunuri va fi despăgubit în temeiul acelui contract. În cazul cînd persoana păgubită se adresează asigurătorului cu care are încheiat contract de asigurare de bunuri pentru recuperarea prejudiciului, constatarea avariilor, soluţiile tehnologice adoptate, evaluarea şi stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limita prevederilor prezentei legi, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto prevăzută la alin. (12[1]).

Întru respectarea prevederilor alin. (12), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea de asigurare plătită acesteia de la asigurătorul de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, în limitele stabilite de prezenta lege pentru unul și același accident.

Conform dispoziției de la art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, *despăgubirea pentru avarierea sau distrugerea autovehiculului nu poate depăşi nici una din următoarele valori: a) valoarea pagubei real suportate; b) diferența dintre valoarea autovehiculului de la data producerii accidentului şi valoarea rămasă; c) limita despăgubirii prevăzută de prezenta lege*.

Potrivit art. 29, alin. (1), lit. e), din Legea prenotată, *asigurătorul are dreptul să înainteze acțiune de regres persoanei răspunzătoare de producerea pagubelor atunci când: contrar prevederilor legale care reglementează circulația rutieră pe drumurile naționale și cele locale, persoana răspunzătoare de producerea accidentului a părăsit locul lui*.

Prin urmare, instanța de judecată, ținând cont de cele menționate, conchide oportunitatea punerii în sarcina pârâtului Prețivatîi Anatolie a obligației de compensare în beneficiul reclamantului CA ”Asterra Grup” SA, a sumei despăgubirii de asigurare în mărime de 5 700,00 lei.

La caz instanța consideră că, reclamantul a prezentat suficiente probe întru dovedirea pretențiilor față de pârât, și anume: reclamația înaintată la data d 29 septembrie 2023 (f. d. 4); cererea privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare (f. d. 5); procesul-verbal cu privire la contravenție (f. d. 6); procesul-verbal nr. D/D AORCA ***** din 06.09.2023 de constatare a pagubei la autovehicule (f. d. 7); tranzacția acord pe dosarul de daune ***** din 08.09.2023 privind plata despăgubirilor de asigurare (f. d. 10); dispoziție de plată (f. d. 11); ordin de plată nr. 8338 din 04 octombrie 2023 (f. d. 12); calculul dobânzii de întârziere (f. d. 15).

Cu referire la dobânda de întârziere solicitată de reclamantul CA ”Asterra Grup” SA, în mărime de 463,81 lei, instanța de judecată o consideră întemeiată și respectiv o va admite din următoarele considerente:

Potrivit art. 942, alin. (1) și (2) din Codul Civil al RM, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale*.

Rata dobânzii de întârziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadență obligația pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Potrivit art. 847, alin. (1) și (2) din Codul Civil al RM*, în cazul în care, conform legii sau contractului, obligaţia este purtătoare de dobîndă, se plăteşte o dobîndă egală cu rata de bază a Băncii Naţionale a Moldovei aplicabilă conform alin. (2) dacă legea sau contractul nu prevede o altă rată.*

(2) Rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei aplicabilă:

a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv;

b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.

În contextul normelor enunțate, reclamantul la materialele dosarului a prezentat un calcul efectuat pentru perioada 16.10.2023-30.04.2024, unde pentru 122 de zile de întârziere pârâtul a acumulat 463,81 lei dobândă la suma de 5 700,00 lei. Deci efectuând calculele de bază și raportate la *Rata de bază* stabilită de BNM începând cu 20.06.2023, 6%, și 9% potrivit normelor civile, constituind în total valoare legală de 15%.

În puterea celor evocate instanța va admite și acest capăt de cerere, pe suma de 463,81 lei, ceea ce constituie dobânda calculată pentru 122 de zile de întârziere.

Cu referire la încasarea din contul pârâtului Preţivatîi Anatolie, a sumei de 270,00 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat, instanța reține următoarele.

Potrivit art. 82 CPC al RM la momentul depunerii cererii de chemare în judecată (28.11.2023), stipula: *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii*.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (l) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, Iar pîrîtului — proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului*.

Instanța reține că, la materialele cauzei, a fost anexat ordinul de plată nr. 1131 din 13 octombrie 2023, potrivit căruia CA ”Asterra Grup” SA, a achitat taxa de stat pentru cererea de chemare în judecată împotriva Preţivatîi Anatolie, în mărime de 270,00 lei (f. d. 3).

Cu referire la acest capăt de cerere (pct. 3 din cerere) instanța o va admite.

În continuare potrivit art. 96, alin. (1) Cod de procedură civilă, ,*Instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile*.

În ordinea acestor idei, instanța mai constată că reclamantul, solicită și încasarea cheltuielilor legate de asistența juridică în legătură cu examinarea prezentei cauzei civile, în baza ordinului de plată nr. 8338 din 04 octombrie 2023, pe suma de 8 000,00 lei (f. d. 12). În acest sens instanța va admite parțial capătul de cerere privind încasarea cheltuielilor pentru servicii juridice, or reclamantul n-a prezentat instanței de judecată: a) o listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat şi a timpului aferent acestora (cu tariful și orarul); b) contractele de asistenţă juridică întocmite în formă scrisă şi înregistrate în modul stabilit; c) rapoartele privind numărul de ore lucrate. Rapoartele vor conține o descriere a acțiunilor de asistenţă juridică întreprinse de avocat, precum evidența timpului de lucru aferent, pe suma totală de– 8 000,00 lei. În baza celor menționate mai sus, instanța va admite parțial cheltuielile juridice și a încasa din contul cet. Preţivatîi Anatolie suma de 5 000,00 lei.

În baza celor expuse şi conducându-se de art.art. 236, 238 și 241 CPC RM, instanţa de judecată a, -

HOTĂRÂT:

A admite parțial cererea depusă de CA ”Asterra Grup” SA către Preţivatîi Anatolie privind încasarea prejudiciului în ordine de regres și cheltuielile de judecată.

A încasa de la Preţivatîi Anatolie, a.n. *****, IDNP *****, loc. s. *****r. Ocnița în beneficiul la CA ”Asterra Grup” SA, sediul mun. Chișinău str. București 81, IDNO 1006600032750 prejudiciul și dobânda în suma de 6 163,81 lei și, cheltuieli de judecată în sumă totală de 5 270 lei.

În rest, a respinge ca neîntemeiată cererea depusă de CA ”Asterra Grup” SA către Preţivatîi Anatolie.

Hotărârea cu drept de atac la Curtea de Apel Bălţi în termen de 30 zile.

Judecător Bîrsan Ghenadie